

Nr 398.

Av herr **Jacobson**, *angående förbud för trävarubolags styrelseledamöter m. fl. att förvärva jordbruksfastighet med skogsmark.*

Effektiviteten i nu gällande lag om bulvanförhållande i fråga om fast egendom är minst sagt oviss. Svårigheten ligger främst i omöjligheten att förebbringa bevis om bulvanförhållande, och något verksamt intresse för en extensiv tillämpning av den nu gällande lagen förefinnes icke hos våra rättsbevakande myndigheter.

Den uppfattningen, att nuvarande bulvanlag icke är tillräckligt effektiv, bevisas bäst av den omständigheten, att trävarubolagen genom sina tjänstemän i avsevärd omfattning kringgå lagen. Betecknande för situationen inom vissa delar av Norrland och inte minst i lappmarken äro de hemmansköp, som ägt rum de senaste åren, varvid välbelägna skogshemman, liksom förr i tiden, varit objekt.

Det är givetvis fullt lagligt, att exempelvis disponenten för ett trävarubolag köper det ena skogshemmanet före och det andra efter inom Vilhelmina socken. En flyktig blick i fastighetslängden visar, att en sådan disponent under den senaste tiden förvärvat skogsfastigheter i Dalasjö, Laxbäcken, Siksjönäs, Svannäs, Bäcksele m. fl. byar — i en del byar, exempelvis Laxbäcken, flera hemman. Men ingen behöver vara i tvivelsmål om att bakom de många hemmansförvärven står icke köparen — bolagsdisponenten — utan den verkliga ägaren — trävarubolaget.

Fortgå hemmansförsäljningarna till de ångermanländska trävarudisponenterna i samma omfattning i fortsättningen som hitintills, komma de självägande jordbruken i lappmarken att starkt reduceras.

Syftet med förbudslagen »den självägande bondeklassens i Norrland bibehållande och jordbrukets skyddande» blir fullständigt förfelat, därest icke statsmakterna vidtaga åtgärder för ett stävjande av bolagsombudens framfart i Norrland. Det går icke att låta bolagen verkställa rovdrift å skogarna och att låta dem avstycka inägojorden, varigenom nya, ofullständiga jordbruk bildas. Det enda effektiva vore att kräva förbud för personer, som icke själva bruka jorden, att få förvärva fastigheter i Norrland, vari skogsbruk ingår, men jag inskränker mig att i första hand yrka,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning i syfte, att bolags styrelseleda-

möter samt tjänstemän och andra hos bolag anställda personer jämte makar, såvitt angår trävarubolag, icke må, där ej särskilda anledningar föreligga, förvärva jordbruksfastighet med skogsmark.

Stockholm den 22 januari 1944.

Uddo R. Jacobson.
